

Bezoekadres
Kwekerij 2C
3703 Zeist

Kwaliteitsbeleid

SWV Zuidoost Utrecht

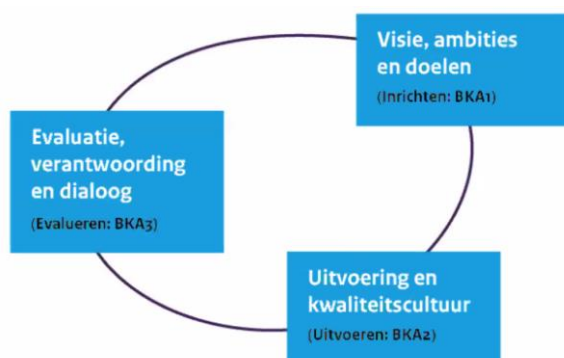
Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Inleiding	4
3	Uitgangspunten	5
3.1	Wettelijk kader	5
3.2	Eigen kader	5
4	Kwaliteitsbeleid	6
5	Financiële verantwoording	9
6	Kwaliteitsbeleid binnen het SWV	10
7	Toezichtkader Raad van Toezicht	10

1 Voorwoord

Het gesprek over passend onderwijs vindt plaats aan veel verschillende tafels: de keukentafel, de docentenkamer, de bestuurstafel, de ALV, de RvT enzovoort. Hierdoor zijn er veel verschillende interpretaties van kwaliteit mogelijk. En deze interpretaties zijn allemaal even belangrijk. Het vinden van een juiste mix tussen tellen en vertellen ofwel cijfers en beleving is het uitgangspunt van de gekozen de inrichting van ons kwaliteitsbeleid. Beide elementen zijn geen losse of tegenstrijdige manieren van kwaliteitsdenken, maar zijn complementair aan elkaar. Door een kritische houding aan te nemen ten opzichte van zowel verhalen als cijfers, heeft ons samenwerkingsverband een afweging gemaakt op de manier waarop we de kwaliteit van passend onderwijs benaderen.

In het nieuwe onderzoekskader van de Inspectie (per 1 augustus 2021) spreekt men van het kwaliteitsgebied: besturing, kwaliteitszorg en ambitie. Binnen dit kwaliteitsgebied staan visie, uitvoering en evaluatie centraal.

Figuur 1: Kwaliteitsgebied besturing, kwaliteitszorg en ambitie

Het Samenwerkingsverband VO Zuidoost Utrecht (SWVZOU) heeft een aantal (jaar)doelen geformuleerd die gekoppeld zijn aan onze wettelijke taken (dekkend netwerk, regionale samenwerking en advisering en beoordelingsproces toelaatbaarheid) en die gebaseerd zijn op onze visie en missie. Deze doelen zijn de operationalisatie van vijf kernindicatoren die financieel zijn onderbouwd in de meerjarenbegroting. Het SWVZOU heeft in het kwaliteitsbeleid een structuur en cultuur omschreven die op heldere en transparante wijze de realisatie van de gestelde doelen monitort, analyseert, evalueert, borgt en indien nodig bijstuurt. Deze cyclische wijze van werken leidt ertoe dat de bereikte resultaten de basis vormen voor de daar op volgende (jaar)doelen.

We noemen hier expliciet structuur en cultuur. Het is van belang dat de gekozen inrichting en instrumenten voldoende draagvlak genieten om onderdeel te worden van het handelen van RvT, ALV en CvB. Op basis van een inventarisatie en gesprekken met de directeur/bestuurder, RvT en ALV is deze beleidsnotitie 'Kwaliteitsbeleid SWV Zuidoost Utrecht' geschreven. De notitie heeft als basis de wettelijke taak van het samenwerkingsverband, de eigen ambitie (missie, visie en doelen) en kwaliteitsinstrumenten die de balans tussen meten en weten kunnen vormgeven. De instrumenten die kunnen bijdragen aan het 'tellen en te vertellen' dienen SWVZOU in staat te stellen de opbrengsten systematisch te volgen.

2 Inleiding

In deze notitie beschrijven we het kwaliteitsbeleid van SWVZOU voor de looptijd van het Ondersteuningsplan 2018-2022. In het kwaliteitsbeleid leggen we vast op welke manier we sturen op de inzet van de middelen voor Passend Onderwijs en de effectiviteit daarvan. Met 'we' en 'ons' worden het bureau van het samenwerkingsverband én de aangesloten scholen (en schoolbesturen) bedoeld. Gezamenlijk zijn wij immers verantwoordelijk voor het realiseren van Passend Onderwijs in de regio Zuidoost Utrecht.

Onder kwaliteitsbeleid (ook wel kwaliteitszorg genoemd) verstaan we het systematisch verzamelen van informatie die gericht is op verantwoording over en analyse van de geleverde kwaliteit. Wat de geleverde kwaliteit zou moeten zijn, is in essentie ingegeven door de verantwoordelijkheid van de samenwerkingsverbanden om te zorgen voor:

- Passende ondersteuning voor leerlingen die meer nodig hebben dan de basisondersteuning hen biedt;
- Een dekkend aanbod van voorzieningen;
- Het terugdringen van langdurig schoolverzuim van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben;
- Effectieve samenwerking met ketenpartners.

Daarnaast geldt dat de schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor:

- De basiskwaliteit op de scholen;
- De mate waarin de basisondersteuning op de scholen gerealiseerd wordt;
- Het in de hand houden van de verwijzingen naar pro, vso en andere voorzieningen;

De verantwoordelijkheden van het Samenwerkingsverband en de schoolbesturen liggen in elkaars verlengde. Binnen SWVZOU willen we daarom afspraken maken over de vorm en inhoud van ons kwaliteitsbeleid.

3 Uitgangspunten

3.1 Wettelijk kader

De wettelijke bepaalde hoofdplicht van het Samenwerkingsverband staat als volgt omschreven: 'Er dient een samenhangend en dekkend geheel van voorzieningen te zijn, waarover afstemming met de gemeenten plaatsvindt; leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, moeten zich ononderbroken kunnen ontwikkelen; de scholen moeten hun zorgplicht kunnen vervullen; leerlingen met langdurig verzuim dienen in beeld te zijn.' Het waarderingskader van de Inspectie beschrijft de eisen en resultaatverplichtingen die uit het wettelijk kader voortkomen. De resultaatgebieden uit het waarderingskader zijn in **bijlage 1** van deze notitie opgenomen. Per resultaatgebied is aangegeven waar dit in de stukken van het SWV gevonden kan worden.

3.2 Eigen kader

Het SWVZOU heeft binnen het bovengenoemde wettelijke kader vanuit haar missie zelf vormgegeven aan een werkkader. Dit werkkader omvat in eerste instantie een aantal inrichtingsprincipes. Deze worden hieronder kort toegelicht.

- a. Het SWVZOU hanteert het schoolmodel. Een groot deel van de middelen die bij het SWV binnenkomen, wordt direct doorgezet naar de scholen, in de vorm van een ondersteuningsbudget, professionaliseringsgelden en LWOO-populatiebesteding. Het resterende deel blijft onder het beheer van het SWV. Dit wordt besteed aan:
 - ontwikkeltrajecten ter versterking van de basisondersteuning en het verbreden van het aanbod;
 - het in stand houden van een kleine bedrijfseenheid.

Onze keuze voor het schoolmodel houdt in dat de inhoudelijke ontwikkeling primair van de scholen zelf is. De scholen zetten hun ondersteuningsbudget hier op in. Het samenwerkingsverband sluit hierbij aan, o.a. door leernetwerken en andere vormen van professionalisering te faciliteren. Verder zorgt het SWV voor soepele procedures, een helder beoordelingskader en het versterken van de aansluiting van zorg op onderwijs. De bijbehorende speerpunten worden omschreven in het Ondersteuningsplan 2018-2022 (www.swvzou.nl).

- b. Via gezamenlijke, niet-vrijblijvende afspraken, vastgelegd in het Ondersteuningsplan 2018-2022 sturen we op een doelmatige en effectieve besteding van de middelen en de verantwoording daarvan. De verantwoording die ingegeven is door het financiële kader en de verantwoording die gericht is op het inhoudelijke kader van Passend Onderwijs zijn integraal met elkaar verbonden. Vanuit beide kaders leggen we binnen SWVZOU in twee richtingen verantwoording aan elkaar af: de scholen aan elkaar en aan het SWV; het SWV aan de scholen. De verantwoording is geen op zichzelf staande, eenmalige actie maar onderdeel van ons cyclisch beleidsproces. Het opstellen en vaststellen van onze beoogde resultaten wordt lopende het planjaar tussentijds gemonitord door gesprekken met onze scholen, de OPR, de ALV en RvT en onze regionale partners. De resultaten van deze dialoog zijn de *checks and balances* die voor het bestuur input zijn voor de voortgang en uitvoering van onze plannen. Zo kan er, indien nodig, tijdig worden bijgestuurd en halen we

waardevolle informatie op voor het versterken en verbeteren van ons aanbod. Een derde verantwoordingsrichting gaat van het SWV naar buiten toe. Wij voldoen aan de eisen vanuit het waarderingskader van de Inspectie. Daarnaast zijn gemeenten, instellingen voor jeugdzorg en jeugd-GGZ, alsmede de ouders belanghebbenden in ons netwerk. Aan hen geven wij te allen tijde inzicht in de intenties en de verwezenlijking van ons beleid.

4 Kwaliteitsbeleid

Op basis van de uitgangspunten van onze kwaliteitszorg kunnen we een aantal domeinen beschrijven die gezamenlijk de kwaliteit toetsen.

Domein	Omschrijving	Eis/invloed vanuit
Doelrealisatie	Vooraf worden door SWV/scholen doelen beschreven (op verschillende niveaus) en er wordt getoetst in hoeverre deze behaald zijn en wat de resultaten hiervan zijn.	Eisen vanuit wet- en regelgeving Eisen vanuit inspectie Verantwoording naar stakeholders Gezamenlijke ambitie Maatschappelijke opdracht
Financiële verantwoording	Zowel het SWV als betrokken scholen leggen verantwoording af over de inzet van middelen. Deze inzet wordt gekoppeld aan doelrealisatie	Eisen vanuit wet- en regelgeving Eisen vanuit inspectie Verantwoording naar stakeholders Gezamenlijke ambitie Maatschappelijke opdracht
Monitoring	SWV checkt algemene aspecten van kwaliteit van scholen. Scholen leveren informatie aan over (toeleiding en) deelname en vindt analyse en duiding plaats (binnen school en binnen SWV)	Eisen vanuit inspectie Verantwoording naar stakeholders Gezamenlijke ambitie Maatschappelijke opdracht
Tevredenheid stakeholders	School levert informatie aan met betrekking tot tevredenheid directbetrokkenen (leerlingen /ouders/mentoren & docenten) en geeft duiding aan deze gegevens	Verantwoording naar stakeholders Gezamenlijke ambitie Maatschappelijke opdracht Kwaliteitszorgsysteem van aangesloten scholen

We willen een manier van verantwoorden vormgeven die recht doet aan alle vier deze domeinen, een manier die past binnen onze uitgangspunten en die aansluit bij de visie en traditie van het SWV. Hierbij spelen verantwoorden aan elkaar, kwantitatieve data en het vooraf plannen van de belangrijkste uitgangspunten een belangrijke rol. In ons kwaliteitsbeleid staan deze centraal bij de uitwerking van onze kwaliteitsindicatoren, kwaliteitsinstrumenten en kwaliteitscyclus.

Voor ons kwaliteitsbeleid hebben we de volgende hoofdsporen geformuleerd:

1. *onze leerlingen stromen zonder onderbrekingen en op hun niveau uit naar passend vervolgonderwijs of arbeid;*
2. *we rusten onze organisaties (mensen, werkprocessen, instrumentarium) voldoende toe om de leerlingen zoveel mogelijk binnen te houden.*

De programma's in onze meerjarenbegroting (**bijlage 2**) geven de scholen de mogelijkheid om plannen uit te voeren die zijn gebaseerd op de vijf kernindicatoren die bij één van de hoofdsporen zijn onder te brengen. Natuurlijk streven we ernaar om alle leerlingen zonder onderbrekingen te laten uitstromen naar passend vervolgonderwijs. In de praktijk zal dat, door uiteenlopende redenen, niet bij iedereen lukken. Dat hoeft nog niet te betekenen dat de kwaliteit van ons onderwijs of de ondersteuning onder de maat is.

Om signalen, resultaten en tekortkomingen binnen ons beleid adequaat en proactief te kunnen oppakken, stellen we ons bij de analyse en (tussen)evaluatie van onze doelen telkens de volgende vragen:

- *Als leerlingen hun uitstroomperspectief halen, wat zijn dan onze succesfactoren? En: hoe zorgen we ervoor dat het succesfactoren blijven?*
- *Als er toch onderbrekingen ontstaan, slagen we er dan snel en adequaat genoeg in om datgene te doen wat nodig is om de schoolloopbaan (op een passende plek) door te laten lopen?*
- *Als onze organisatie voldoende toegerust is, wat zijn dan onze succesfactoren? En: hoe zorgen we ervoor dat het succesfactoren blijven?*
- *Als onze organisatie niet goed genoeg is toegerust, slagen we er dan in om dit snel te signaleren en er passende acties op te zetten?*

Het monitoren en analyseren van onze kernindicatoren, de resultaten van onze interventies en onze innovatiekracht doen we met behulp van een aantal indicatoren en kwaliteitsinstrumenten. Helderheid over de informatiestromen, het tijdpad, de inhoud en de gemaakte afspraken zijn van groot belang. Door hier vooraf duidelijke en transparante afspraken over te maken weten alle belanghebbende wat, wanneer en hoe ze een bijdrage moeten leveren aan ons kwaliteitsproces.

a. Indicatoren

Voor het volgen van en monitoren op de effectiviteit van onze interventies, uitgaande van de hoofdsporen en de subvragen, werken we met een set van harde en zachte indicatoren (**bijlage 3**). De harde indicatoren zijn overwegend kwantitatief geformuleerd, de zachte kwalitatief. De concrete invulling van deze indicatoren vindt plaats plannen van de scholen. Daar wordt SMART omschreven wat onze inzet is en welke resultaten beoogd worden. De indicatoren zijn in het overleg tussen het SWV en de scholen vastgesteld. Ze worden jaarlijks op validiteit geëvalueerd en waar nodig geactualiseerd. Hierbij zoeken we telkens naar een passende norm voor elke indicator. Voor het lopende begrotingsjaar hebben we generieke normen vastgesteld voor alle scholen binnen ons samenwerkingsverband. Het bestuur is zich aan het oriënteren op mogelijkheden om deze binnen deze 'absolute' normen meer maatwerk te leveren richting de scholen in ons verband. Hierbij wordt allereerst gekeken naar de wijze waarop deze normen beter kunnen aansluiten bij de ontwikkelingen op onze VSO-scholen.

b. kwaliteitsinstrumenten

We zijn graag in staat om de opbrengsten van ons kwaliteitsbeleid systematisch te volgen en aan onze partners over te dragen. Omdat het om een breed gedefinieerd beleid gaat, moeten we ook een breed scala aan instrumenten en middelen inzetten. Een deel daarvan ontwikkelen we zelf, zoals het recent ontwikkelde dashboard (**bijlage 4**).

Voor het verzamelen van kwantitatieve gegevens gebruiken we meerdere bronnen. In de eerste plaats is dat onze interne registratie waar we de cijfers over TLV's, andere arrangementen en leerlingen met langdurig verzuim uit halen. Verder leveren de scholen informatie aan over het gebruik van de basis- en aanvullende ondersteuning, de OPP's en de door- en uitstroom van leerlingen. We gebruiken het Dashboard Passend Onderwijs (Vensters voor Verantwoording) voor aanvullende informatie over het gebruik van onze voorzieningen en als benchmark met andere samenwerkingsverbanden.

In ontwikkeling is tenslotte het gebruik van tevredenheidsenquêtes en exit-vragenlijsten. We kunnen deze deels bestaande instrumenten gebruiken voor gerichte evaluaties onder ouders en leerlingen die in ondersteuningstrajecten gezeten hebben.

c. kwaliteitscyclus

In de uitvoering verloopt ons kwaliteitsbeleid cyclisch, waarbij we twee (ijkmomenten) per jaar hebben. Een schematisch overzicht van het tijdpad van de kwaliteitscyclus is opgenomen in **bijlage 5**.

Binnen deze cyclus willen we een verbinding maken tussen de theorie en de praktijk. Hierbij zijn de subvragen ons vertrekpunt. In de gesprekken, rapportages en plannen stellen we vragen, geven we antwoorden en maken we plannen en evaluatieafspraken die bijdragen aan het realiseren van onze hoofdsporen. De cyclus hebben we als volgt ingericht:

i. voor- en najaarsgesprekken.

Het SWV gaat in het voorjaar en in het najaar op bezoek bij alle scholen. In de voorjaarsronde kijken we vooruit naar het schooljaar dat er aan komt. Op basis van een geactualiseerd schoolondersteuningsprofiel (SOP) en de kernindicatoren van het SWV stellen de scholen hun actie- en ontwikkelpunten vast en bespreken dit in het voorjaars gesprek met het SWV. Van deze gesprekken wordt een verslag gemaakt. Eventuele "regionale gaten" in het kwaliteitsbeleid worden ook daarin opgenomen. De mogelijke oplossingen worden besproken binnen de RvT en ALV en worden zo medeonderdeel van de kwaliteitscyclus.

In het najaar worden de actie- en ontwikkelpunten van het voorgaande schooljaar geëvalueerd. De scholen en het SWV leveren allebei gegevens aan, op grond van de vastgestelde set van indicatoren, waarmee de realisatie (en doelmatigheid) van de gestelde doelen kan worden gemeten.

ii. voor- en najaarsrapportage

Na afloop van elke gespreksronde stelt het SWV een rapportage op met de belangrijkste bevindingen en conclusies. Deze wordt voor advies en vaststelling in de ALV en RvT van het SWV ingebracht. Dit kan leiden tot vervolgacties van het Samenwerkingsverband en nieuwe streefdoelen voor de scholen.

Naast deze gesprekken voert het bestuur periodiek een dialoog met de RvT, ALV en OPR. In deze gesprekken wordt, iedereen vanuit haar eigen rol, gesproken over het gevoerde beleid. De resultaten van deze dialoog zijn input voor de evaluatie, en daar waar nodig of gewenst, de aanpassing van de (jaar)doelen.

In deze evaluatie worden ook de resultaten van de gesprekken met externe stakeholders zoals de gemeenten, jeugdzorg en aanpalende samenwerkingsverbanden (VO en PO) meegewogen.

iii. Vragenlijst

Door de scholen en SWVZOU wordt bij de voor- en najaars gesprekken gewerkt met een eenvoudige vragenlijst. De vragenlijst heeft tot doel de plannen van de scholen en de jaardoelen/kernindicatoren (zie bijlage 6) van het samenwerkingsverband aan elkaar te verbinden. Daarnaast dient de vragenlijst te zorgen voor zekere mate van uniformiteit waardoor scholen en het SWV hun opbrengsten makkelijker met elkaar kunnen vergelijken. Er is derhalve gekozen voor een set van drie vragen die per jaardoel/kernindicator worden besproken. Deze drie vragen zijn:

1. Welk resultaat moet bereikt worden?
2. Met welke activiteit denken we dat beoogde resultaat het beste te kunnen bereiken?
3. Hoe kunnen we de uitvoering van het plan monitoren zodat we uiteindelijk te weten komen of het beoogde resultaat bereikt is?

Het samenwerkingsverband gebruikt deze vragenlijst ook voor het opstarten van pilots, proeftuinen en experimenten. Met deze activiteiten wil het samenwerkingsverband werken aan de innovatie van haar aanbod en onderzoeken op welke wijze binnen haar werkgebied het vormgeven van inclusiever onderwijs het best kan worden ingericht. De evaluatie en resultaten van deze activiteiten kunnen vervolgens aanleiding zijn om de interventie binnen het reguliere proces in te voeren en onderdeel te laten worden van de schoolplannen.

iv. Professionaliseringsplannen

De scholen stellen een (jaarlijks) professionaliseringsplan op. Dit plan sluit aan bij ons tweede hoofdspoor en behelst de professionalisering/nascholing van het personeel en het inductieprogramma dat beginnende docenten op scholen lopen in het kader van passend onderwijs. De scholen leveren hun eigen school professionaliseringsplan aan of maken gebruik van het door het SWV aangeleverde format (bijlage 7).

5 Financiële verantwoording

We onderscheiden drie budgetten in de bekostiging van de VO scholen vanuit het samenwerkingsverband, met betrekking tot Passend onderwijs:

- ondersteuningsmiddelen
- professionaliseringbudget,
- LWOO-gelden

Voor de bekostiging van de VSO scholen kennen we bekostiging middels een TLV (laag/midden/hoog)

We kiezen voor een transparante financiële verantwoording die zo veel mogelijk bestaat uit een beperkt aantal gegevens, waar de school al over beschikt in de eigen administratie. De scholen verantwoorden de inzet van deze budgetten volgens een vast monitorformulier.

In het format wordt onderscheid gemaakt tussen structurele of incidentele inzet en tussen personele of materiële kosten. De ingezette middelen worden afgezet tegen het budget van het samenwerkingsverband. Hierdoor zien we hoe de bijdrage van het samenwerkingsverband zich verhoudt tot de totale inzet van middelen op de omschreven onderdelen.

Het format is een ontwikkeldocument en wordt na iedere ronde van najaarsgesprekken aangepast en verbeterd op basis van de opgedane ervaringen.

6 Kwaliteitsbeleid binnen het SWV

Ons kwaliteitsbeleid is ook van toepassing op de bedrijfseenheid van het SWV. We willen dat het SWV een zo professioneel mogelijke organisatie is. Dat krijgt vorm door:

- het volgen van nascholing, workshops en Webinars over relevante onderwerpen.
- het bijhouden van nieuwsbrieven van o.a. het steunpunt passend onderwijs, de Voorraad, Infinite en de onderwijsinspectie.
- het overleg in de regio Utrecht met de 5 betrokken swv'en.
- het overleg in de regio Utrecht tussen de 5 betrokken swv'en en de vso-scholen in deze regio.

7 Toezichtkader Raad van Toezicht

Het toezicht van de Raad van Toezicht staat ten dienste van het in het maatschappelijk belang realiseren van de doelstelling van SWVZOU en het uitoefenen van de wettelijke taken van het samenwerkingsverband. Voor het helder, transparant en cyclisch toezicht houden heeft de Raad een toezichtskader opgesteld. Dit toezichtskader is als **bijlage 8** toegevoegd aan deze notitie.